

R A P O R T

**Z BADANIA ANKIETOWEGO W RAMACH KONSULTACJI
SPOŁECZNYCH WS. MODERNIZACJI PLACU ŚW. HERBERTA
W DZIELNICY NR 8 OSIEDLE WITOSA**

Spis treści:

Informacje ogólne	2
Wyniki badania	3
Wnioski	12

Opracował:
Wydział Komunikacji Społecznej UMK
konsultacje@katowice.eu

Informacje ogólne

1. Cel badania:

Badanie diagnostyczne za pośrednictwem ankiety stanowi I etap konsultacji społecznych. Głównym celem jest zebranie propozycji, opinii i uwag mieszkańców ws. modernizacji placu św. Herberta, zlokalizowanego na terenie Osiedla Witosa.

2. Odpowiedzialny za przygotowanie i prowadzenie badań:

Wydział Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

3. Termin badania:

11-28 kwietnia 2024 r.

4. Akcja informacyjna:

Informacje o możliwości uczestnictwa w badaniu ankietowym zostały rozpowszechnione za pośrednictwem następujących kanałów informacyjnych:

- Biuletyn Informacji Publicznej UMK;
- Aktualności na stronie katowice.eu, katowice.eu/konsultacje;
- Artykuł w kwietniowym wydaniu gazety miejskiej „Nasze Katowice”;
- Biuletyn informacyjny dla dziennikarzy;
- Biuletyn informacyjny dla mieszkańców;
- Facebook – oficjalny profil miasta;
- Profile społecznościowe Rady Dzielnicy nr 8 Osiedle Witosa;
- Plakaty dystrybuowane w dzielnicy.

5. Miejsca i formy badania ankietowego:

- **Badanie w formie online:**

Portal internetowy katowice.eu.

Badanie zostało przeprowadzone przy wykorzystaniu elektronicznego formularza do samodzielnego wypełnienia.

- **Badanie w formie papierowej:**

Wersje papierowe ankiety były dostępne w dzielnicowej filii Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Witosa 18 B, w której również znajdowała się oznaczona urna do zbierania formularzy.

6. Sposób przeprowadzenia badania:

Anonimowe badanie zostało przeprowadzone metodą kwestionariuszową. Respondenci mieli za zadanie wyrazić opinie na temat obecnej funkcjonalności placu św. Herberta. Zadaniem ankietowanych było również przedstawienie pożądaných przez nich zmian, które odnalazłyby odzwierciedlenie w sformułowanych przez Zakład Zieleni Miejskiej wytycznych niezbędnych do przygotowania projektu zagospodarowania.

Kwestionariusz ankietowy złożony był z 9 pytań merytorycznych oraz części metryczkowej, dotyczącej wieku respondentów oraz ulicy zamieszkania. 5 pytań miało charakter zamknięty (zarówno jedno- jak i wielokrotnego wyboru), w tym 2 pytania miały również opcjonalną możliwość wskazania indywidualnych, innych niż wymienione odpowiedzi. Pozostałe 4 pytania miały charakter otwarty.

Wyniki badań

Z internetowej formy wypełnienia ankiety skorzystało 408 osób. Natomiast ankieta papierowa wypełniona została 28 razy. Łącznie do Urzędu Miasta Katowice – za pośrednictwem tradycyjnej, jak i elektronicznej formy wyrażenia opinii – w okresie trwania badania ankietowego zostało przekazanych 436 formularzy.

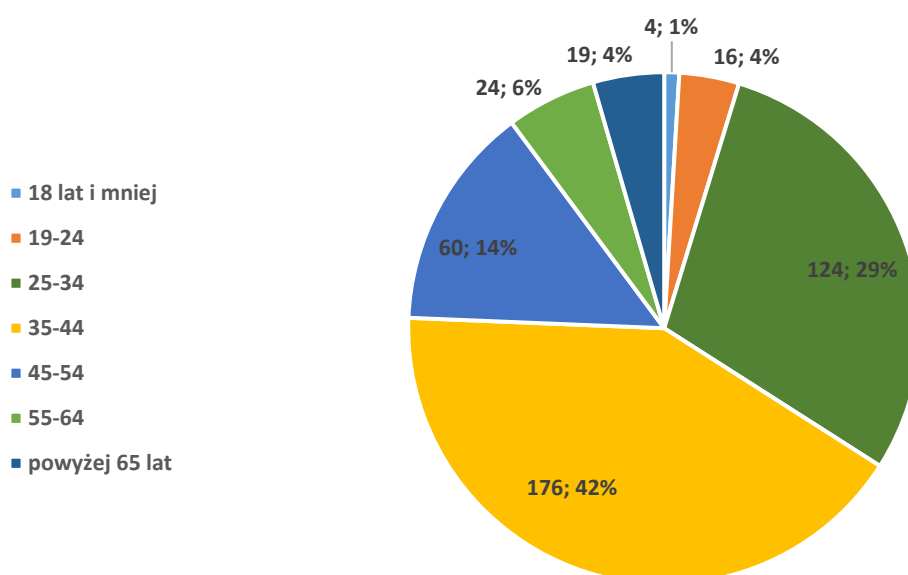
4 ankiety zostały wypełnione przez respondentów spoza dzielnicy, natomiast w kolejnych 9 ankietach nie została wypełniona część metryczkowa dotycząca miejsca zamieszkania respondenta (choć obowiązkowo należało wskazać jedynie nazwę ulicy, bez podawania danych takich jak numer domu czy mieszkania).

W toku weryfikacji prawidłowości danych ujętych w ankietach za ważne uznano 423 formularze, czyli 404 ankiety online, wypełnione przez mieszkańców Osiedla Witosa oraz 19 ankiet papierowych.

Wśród 7 grup wiekowych największą reprezentację stanowiły osoby w przedziale 35-44 lat (42 proc.) Badani z przedziału wiekowego 25-34 stanowili 29 proc. ogółu respondentów, będąc drugą pod względem ilościowym grupą wiekową uczestniczącą w konsultacjach. Trzecie miejsce przypada osobom w przedziale wiekowym 45-54 lat, w tym przypadku 60 respondentów stanowiło ok. 15 proc. badanej populacji, niemniej jednak było ich niemal trzykrotnie mniej niż respondentów w wieku 25-34 lat. Zarówno najmłodsza, jak i najstarsza grupa wiekowa miała najmniejszą liczbę reprezentantów uczestniczących w I etapie konsultacji społecznych. Szczegółowy podział respondentów wg wieku prezentują poniższa tabela i wykres.

Podział wiekowy respondentów

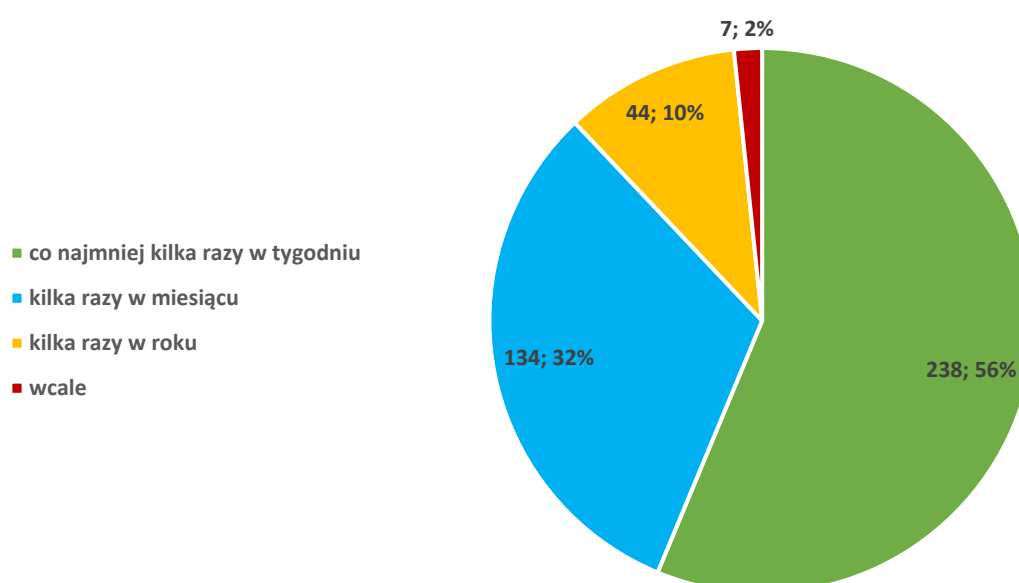
Odpowiedź	Liczba odpowiedzi (N=423)	Udział %
18 lat i mniej	4	1%
19-24	16	4%
25-34	124	29%
35-44	176	42%
45-54	60	14%
55-64	24	6%
powyżej 65 lat	19	4%

Ankietę otwiera pytanie o częstotliwość przebywania na placu św. Herberta. Analizując odpowiedzi należy zauważyć, że większość respondentów bardzo dobrze zna teren poddany konsultacjom, gdyż łącznie aż 88 proc. uczestników badania bardzo często (co najmniej kilka razy w tygodniu) lub często (kilka razy w miesiącu) przebywa na terenie placu. Zdecydowanie największa częstotliwość wizyt przypada co najmniej kilka razy w tygodniu - taką odpowiedź wybrało 56 proc. respondentów. Regularne wizyty, co najmniej kilka razy w miesiącu, deklaruje 32 proc. respondentów. Co dziesiąty badany odwiedza plac okazjonalnie, czyli kilka razy do roku. Zestawienie odpowiedzi prezentuje poniższa tabela oraz wykres.

Pyt. 1. Jak często przebywasz na placu św. Herberta?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi (N=423)	Udział %
co najmniej kilka razy w tygodniu	238	56%
kilka razy w miesiącu	134	32%
kilka razy w roku	44	10%
wcale	7	2%

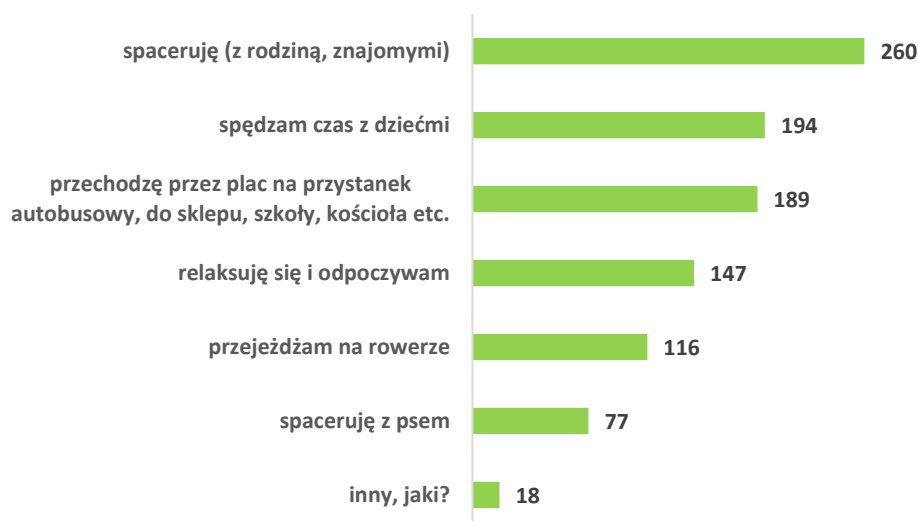

W kolejnym pytaniu o charakterze diagnostycznym respondenci zostali poproszeni o przedstawienie powodów, dla których odwiedzają plac św. Herberta. Badani mogli wybrać więcej niż jedną opcję, mieli również możliwość przedstawienia indywidualnych powodów, niewymienionych wśród dostępnych opcji wyboru. Na pytanie dot. celów przebywania w konsultowanej przestrzeni publicznej zdecydowana większość respondentów wskazała, że plac służy do spacerowania, przez co rozumiemy przede wszystkim wspólne spędzenie czasu z rodziną i znajomymi. Niemal połowa badanych spędza na placu czas wspólnie z dziećmi. 35 proc. użytkowników traktuje pobyt w tym miejscu jako sposobność do relaksu i odpoczynku. Plac z uwagi na centralne położenie i sąsiedztwo licznych punktów usługowych oraz układów komunikacyjnych jest powszechnie traktowany jako przestrzeń, którą się mija w trakcie przechodzenia do szkoły

pracy, sklepu, na przystanek etc. Mieszkańcy Osiedla Witosa uczestniczący w badaniu aż w 45 proc. plac mijają w trakcie przemieszczania się po dzielnicy. 28 proc. badanych przejeżdża przez plac na rowerze. Pojedyncze wypowiedzi dotyczyły też korzystania z placu jako miejsca, w którym w sezonie wiosenno-letnim można kupić lody bądź uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych.

Pyt. 2. W jakim celu korzystasz ze wskazanego terenu? (można wybrać więcej pozycji)

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi (N=416)	Udział %
spaceruję (z rodziną, znajomymi)	260	63%
spaceruję z psem	77	19%
spędzam czas z dziećmi	194	47%
relaksuję się i odpoczywam	147	35%
przechodzę przez plac na przystanek autobusowy, do sklepu, szkoły, kościoła etc.	189	45%
przejeżdżam na rowerze	116	28%
inny, jaki?	18	4%

W trzecim pytaniu respondenci zostali poproszeni o wymienienie tych elementów zagospodarowania, z których najczęściej korzystają podczas przebywania na placu. Celem tego pytania było zebranie możliwie jak największej wiedzy odnośnie elementów składowych obecnego zagospodarowania, tak by przy planowaniu nowego zagospodarowania nie wprowadzać elementów, które negatywnie

wpłynęłyby na obecne walory tego miejsca, a także by zaprojektować tę przestrzeń w sposób, który owe atuty należycie wyeksponuje.

Na pierwszym miejscu uplasowały się ławki, które zostały wymienione aż 262 razy. Na drugim miejscu mieszkańcy wskazali plac zabaw, taka odpowiedź padła 145 razy. Z pozostałych elementów infrastruktury dosyć często wymienione zostały alejki, chodniki, ścieżki, w tym rowerowe - łącznie zwróciło na nie uwagę 109 osób. 73 mieszkańców uznało fontannę za element infrastruktury, który w sposób szczególny sprzyja wypoczynkowi. 54 razy podkreślono zalety sezonowej lodziarni, która z kolei skutecznie przyciąga mieszkańców do odwiedzania placu św. Herberta w sezonie wiosenno-letnim.

W kolejnym pytaniu respondenci zostali poproszeni o przedstawienie najważniejszych w ich ocenie funkcji placu św. Herberta. Na pytanie dotyczące funkcji użytkowych, jakie powinien spełniać plac, zdecydowana większość, czyli 88 proc. ankietowanych wskazuje, że to właśnie funkcja wypoczynkowa jest najistotniejsza. Ponad połowa respondentów za równie ważną funkcję uznaje kulturalno-integracyjną. Trzecią najczęściej wybieraną przez respondentów funkcją jest funkcja sportowo - rekreacyjna (50 proc.), a na czwartej pozycji uplasowała się funkcja estetyczna i dekoracyjna (45 proc.).

Pyt. 4. Jakie powinny być według Ciebie najważniejsze funkcje tego terenu? (można wybrać max. 3 pozycje)

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi (N=423)	Udział %
wypoczynkowa	371	88%
ekologiczna oraz ochronna dla środowiska i przyrody	93	22%
estetyczna, dekoracyjna	191	45%
edukacyjna	40	9%
sportowo - rekreacyjna	212	50%
kulturalno - integracyjna	228	54%
inna, jaka?	12	3%

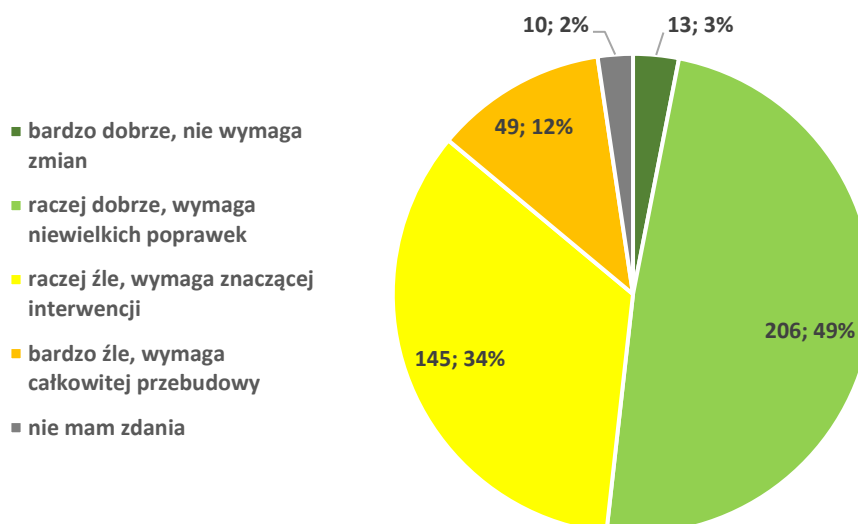

Pośród indywidualnych wskazań, poza funkcjami wymienionymi w pytaniu, najczęściej dominowało funkcja gastronomiczna jako ta, która powinna plac św. Herberta w dużej mierze definiować. Zresztą wskazania dotyczące lokalu gastronomicznego, w rozumieniu zlokalizowania w tym miejscu co najmniej kawiarni, pojawiały się w odpowiedziach na niemal wszystkie pytania.

Pytanie piąte dotyczyło oceny stanu technicznego placu św. Herberta. Wśród respondentów przeważa opinia, że infrastruktura placu wymaga niewielkich poprawek – to pogląd połowy respondentów (49 proc.). 34 proc. badanych ocenia stan techniczny na raczej zły, postulując wykonanie znaczącej modernizacji. Opinii skrajnie dobrych, jak również skrajnie niepochebnych, było zdecydowanie mniej – łącznie 15 proc.

Pyt. 5. Jak oceniasz stan techniczny placu św. Herberta?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi (N=423)	Udział %
bardzo dobrze, nie wymaga zmian	13	3%
raczej dobrze, wymaga niewielkich poprawek	206	49%
raczej źle, wymaga znaczącej interwencji	145	34%
bardzo źle, wymaga całkowitej przebudowy	49	12%
nie mam zdania	10	2%

Pytanie 6 stanowiło rozwinięcie pytania poprzedniego – w tym przypadku uczestnicy konsultacji zostali poproszeni o wymienienie elementów wymagających remontu, jak również wskazania tych elementów, które wymagają doposażenia.

Ławki

Z uwagi, że użytkownicy placu w głównej mierze wykorzystują plac do celów wypoczynkowych, co potwierdziły odpowiedzi na pytanie nr 2 i 3, jako elementy wymagające zmiany wskazywali ławki. Wśród wypowiedzi wskazywano zarówno na konieczność zadbania o istniejące ławki, które po części wymagają renowacji, jak również postawienia nowych, zarówno przy fontannie, jak i na terenie placu zabaw. Ławki zostały wymienione przez respondentów aż 158 razy. Jednostkowo mieszkańcy podkreślali brak strefy relaksu z leżakami (8 odrębnych wskazań). W odniesieniu do miejsc do siedzenia część respondentów podkreślała, że ławek jest za mało, znajdują się w zbyt dużym oddaleniu od fontanny, brakuje na placu św. Herberta również miejsc ocienionych i zadaszonych, chroniących od słońca, jak również od deszczu. 60 osób otwarcie zaakcentowało, że kwestia zacienienia placu, w tym również nad miejscami do siedzenia jest kwestią wymagającą ujęcia w projekcie.

Zieleń

Co czwarty respondent miał uwagi dotyczące roślinności. Pojawiły się propozycje nowych nasadzeń, postulaty dotyczące zakazu wycinania drzew. Wśród pomysłów w zakresie doinwestowania zieleni w przestrzeni placu pojawiły się postulaty dotyczące jego odbetonowania (26 wskazań), zadbanie o nasadzenia kwiatów, pielęgnacja klombów, wymiana kwietników na estetyczne bądź ich likwidacja na

rzecz nowego projektu nasadzenia roślinności (łącznie 50 wskazań). 44 respondentów zwróciło uwagę na zły stan techniczny i niską wartość estetyczną ceglanych murków.

Fontanna

Często poruszano wątek fontanny (ponad 70 uwag), w głównej mierze zwracano uwagę na jej estetyczne i funkcjonalne zabezpieczenie, tak aby nie były to obecne słupki ogrodzeniowe. Zwracano również uwagę na zły stan płytek chodnikowych w bezpośrednim otoczeniu fontanny oraz brak ławek w jej sąsiedztwie. Padały propozycje, by ją uatrakcyjnić i zadbać o sprawne działanie. Niemniej jednak pojawiły się nieliczne głosy, aby fontannę zlikwidować i na jej miejscu wybudować wodny plac zabaw (14 wskazań) lub tężnię (9 wskazań). Respondenci krytykujący fontannę zwracali uwagę, że w okresie wakacyjnym jest ona substytutem dla wodnego placu zabaw, bo właśnie dzieci tak ją traktują.

Plac zabaw

W indywidualnych odpowiedziach bardzo często wymieniano potrzebę rozbudowy i uatrakcyjnienia placu zabaw, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci starszych. Uwagi dotyczące placu zabaw, w tym konieczności szerokiej modernizacji, zostały wyartykułowane przez 70 respondentów.

Oświetlenie

29 razy podnoszono kwestię modernizacji oświetlenia i wymiany latarni na nowe.

Mała gastronomia

22 razy padła propozycja zlokalizowania na terenie placu lub w bezpośrednim jego sąsiedztwie całorocznego punktu gastronomicznego, jak np. kawiarnia.

Inne

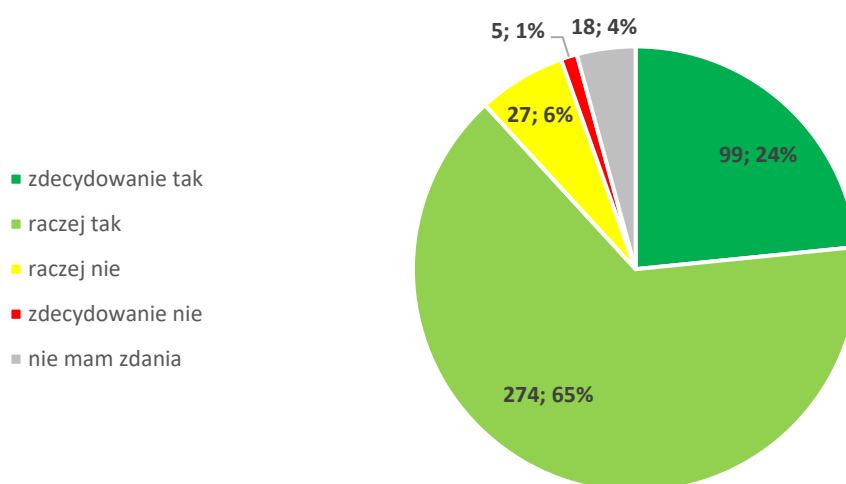
Pojawiały się również uwagi względem złego stanu technicznego schodów i ramp dla wózków (14 wskazań). Parokrotnie padła propozycja, by infrastruktura placu była przyjazna jeździe na rolkach, powstał punkt wody pitnej oraz została wybudowana toaleta.

Taki rozkład głosów świadczy o tym, że preferencje respondentów w odniesieniu do zagospodarowania placu koncentrują się wokół jego podstawowych funkcji i najważniejszych elementów, do których zaliczamy podstawową infrastrukturę, zieleni urządzoną oraz elementy małej architektury.

Kolejne pytanie dotyczyło oceny poczucia bezpieczeństwa na terenie placu św. Herberta. Mieszkańcy mieli sposobność wyrażenia opinii na temat poziomu komfortu w tym zakresie. Wyniki zostały przedstawione w tabeli oraz wykresie.

Pyt. 7. Czy czujesz się bezpiecznie na placu św. Herberta?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi (N=423)	Udział %
zdecydowanie tak	99	24%
raczej tak	274	65%
raczej nie	27	6%
zdecydowanie nie	5	1%
nie mam zdania	18	4%

Niemal 90 proc. respondentów uważa plac za miejsce bezpieczne. Plac zlokalizowany jest w centralnej części dzielnicy, znajduje się w odsoniętej i wkomponowanej w gęstą zabudowę użytkowo – mieszkaniową lokalizacji. Wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa w tym miejscu może wskazywać na satysfakcjonujący poziom bezpieczeństwa w centrum dzielnicy.

Mieszkańcy, którzy oceniali miejsce jako niebezpieczne zostali poproszeni o podanie powodów takiej oceny oraz wskazanie propozycji poprawiających bezpieczeństwo. W tym przypadku respondenci informowali o incydentach spożycia alkoholu na terenie placu, w szczególności przy stolikach szachowych, raz pojawiła się uwaga o zbyt słabym oświetleniu i obecności szczurów. Działaniem poprawiającym poczucie bezpieczeństwa byłby montaż monitoringu i częstsze kontrole służb porządkowych.

W pytaniu nr 9 respondenci mieli możliwość przedstawienie innych uwag. Pytanie miało na celu pozyskanie od respondentów takich uwag i opinii o zagospodarowaniu placu św. Herberta, które nie miały możliwości wybrzmieć w odpowiedziach na wcześniej zadane pytania. Z tej możliwości skorzystało łącznie aż 208 badanych. Część z nich odnosiła się ponownie do obecnego stanu zagospodarowania, czyli wyglądu przestrzeni wraz z jej mocnymi i słabymi stronami. W powiązaniu z refleksjami związanymi z aktualną oceną terenu respondenci – użytkownicy skupili się na wymienieniu tych elementów, które wymagają zmian, a także przedstawili propozycje działań, które powinny zostać wdrożone w ramach przyszłego zagospodarowania. Inaczej mówiąc, respondenci odpowiadający na tak zadane pytanie podkreślali co w ich spostrzeganiu tej przestrzeni publicznej jest najistotniejsze i na jakie aspekty należy położyć nacisk przy planowaniu inwestycji.

Ponownie podkreślona została chęć korzystania z oferty gastronomicznej, tj. kawiarnia czy pizzeria. Mieszkańcy wymienili po kolei elementy małej architektury, które wymagają doposażenia lub wymiany – znowu najczęściej wymieniono ławki, jak również kosze na śmieci. 12 razy zaproponowano instalację monitoringu, a 8 razy postawienie toalety. Podkreślano ogromną rolę zieleni, w tym również takiej, która dawałaby cień latem (60 uwag dotyczących zieleni, a kolejnych 14 dotyczących odbetonowania oznacza, że jednak najwięcej uwag koncentrowało się na aspektach przyrodniczych). Oczywiście ponownie pojawiły się postulaty budowy tężni (7 wskazań) lub wodnego placu zabaw (12 wskazań), głównie kosztem istniejącej fontanny.

Wnioski

- Przez wzgląd na bliskość miejsca zamieszkania respondenci uczestniczący w badaniu są użytkownikami tego terenu, a większość z nich deklaruje wysoką częstotliwość wizyt w tej przestrzeni; łącznie 88 proc. respondentów (372 osoby z 423) bardzo często (co najmniej kilka razy w tygodniu) lub często (kilka razy w miesiącu) przebywa na terenie placu św. Herberta.
- Niemal wszyscy respondenci (88 proc.) są zgodni, że najważniejszą funkcją jest funkcja wypoczynkowo - rekreacyjna. Ponad połowa respondentów za równie ważną funkcję uznaje

kulturalno-integracyjną. Trzecią najczęściej wybieraną przez respondentów funkcją jest funkcja sportowo - rekreacyjna (50 proc.), a na czwartej pozycji uplasowała się funkcja estetyczna i dekoracyjna (45 proc.).

- Za najważniejsze powody obecności na placu respondenci uznają możliwość spacerowania (63 proc.) i wizyty z dziećmi (47 proc.). Oprócz celowych odwiedzin użytkownicy przechodzą przez plac, aby dotrzeć do sklepów, na przystanki komunikacji publicznej etc. (45 proc.).
- Większa część respondentów opowiada się za ingerencją w stopniu niewielkim i/lub średnim w odniesieniu do modernizacji placu św. Herberta. Wśród respondentów przeważa opinia, że infrastruktura placu wymaga niewielkich poprawek – to pogląd połowy respondentów (49 proc.). 34 proc. badanych ocenia stan techniczny na raczej zły, postulując wykonanie znaczącej modernizacji.
- Preferencje respondentów w odniesieniu do zagospodarowania placu koncentrują się wokół podstawowych funkcji i najważniejszych elementów, do których zaliczamy podstawową infrastrukturę (ścieżki i alejki, niedostosowane do wózków i osób z niepełnosprawnościami schody, płyty chodnikowe oraz oświetlenie) oraz elementy małej architektury (ławki, kosze itp.). Uwagi koncentrowały się na konieczności doposażenia placu zabaw oraz remontu najbliższego otoczenia fontanny, w szczególności złego stanu technicznego płyt chodnikowych i mało estetycznych słupków.
- Mieszkańcy podkreślali rolę zieleni przez postulaty utworzenia miejsc zacienionych, proponowali nowe nasadzenia i estetykę rabat kwiatowych oraz klombów. Często pojawiały się uwagi względem mało estetycznych murków.
- Z uwagi na fakt, że mieszkańcy doceniają sezonową lodziarnię, w celu uatrakcyjnienia tej przestrzeni i zwiększenia jej funkcjonalności często padała propozycja budowy lokalu gastronomicznego (jak np. kawiarnia).